

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
PROGRAMUL REGIONAL 2021-2027
NORD-EST

Programul Regional Nord-Est 2021-2027

Metodologie privind imunizarea la
schimbările climatice și respectarea
principiului DNSH (DO NO SIGNIFICANT
HARM)

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

Versiunea 2

CUPRINS

1. CONTEXT	3
2. CADRUL LEGISLATIV	3
DOCUMENTE CONEXE	3
DOCUMENTE DE REFERINȚĂ	4
3. PREZENTAREA CONCEPTELOR.....	5
3.1. Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice.....	5
3.2. Principiul "DE A NU PREJUDICIA SEMNIFICATIV" (DNSH).....	7
4. ASIGURAREA IMUNIZĂRII INFRASTRUCTURII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI IMPLEMENTAREA PRINCIPIULUI DNSH, ÎN CADRUL PROIECTELOR FINANȚATE PRIN PROGRAMUL REGIONAL NORD-EST 2021-2027	8
4.1 Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice	8
4.2 Principiul DNSH.....	10
5. APLICAREA PRINCIPIULUI DNSH, INCLUSIV ASIGURAREA IMUNIZĂRII INFRASTRUCTURII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ÎN ETAPELE DE EVALUARE ȘI SELECȚIE, RESPECTIV CONTRACTARE A PROIECTELOR.....	11
6. CERINȚELE PENTRU VERIFICAREA IMUNIZĂRII INFRASTRUCTURII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI RESPECTĂRII PRINCIPIULUI DNSH.....	13

1. CONTEXT

Prezenta Metodologie are drept scop descrierea modului în care AM PR Nord-Est 2021-2027 va asigura respectarea principiului "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("Do No Significant Harm" - DNSH), și imunizarea infrastructurii la schimbările climatice, în selecția operațiunilor propuse pentru finanțare prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027.

Necesitatea elaborării acestei metodologii derivă dintr-un amplu cadru legislativ, care impune **obligatii atât pentru autoritățile de management** atunci când selectează operațiunile pentru finanțare, **cât și pentru cei ce implementează proiecte sprijinite din fonduri nerambursabile**, în contextul obiectivului general de neutralitate climatică asumat de Comisia Europeană pentru anul 2050¹.

Prevederile acestei metodologii se aplică tuturor intervențiilor finanțate prin PR Nord-Est și vor fi integrate în criteriile de eligibilitate sau selecție a proiectelor.

2. CADRUL LEGISLATIV

La elaborarea acestei metodologii s-au avut în vedere:

- prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060, **Recitalul 10** unde se menționează faptul că *«fondurile ar trebui să sprijine activități care respectă standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și mediu și care nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu»*, și prevederile **articolului 9**. „Principii orizontale”, alineatul 4 unde se menționează faptul că *«obiectivele fondurilor sunt urmărite în conformitate cu obiectivul de promovare a dezvoltării durabile, astfel cum este prevăzut la articolul 11 din TFUE, ținând seama de obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, de Acordul de la Paris și de principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ»,* Articolul 73, alineatul (2) – *„La selectarea operațiunilor, autoritatea de management (...) (j) - asigură imunizarea la schimbările climatice a investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani”*,

și

- prevederile Regulamentului (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune, respectiv Recitalul 6 – *„Ambele fonduri ar trebui să sprijine activități care respectă standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și mediu, care nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului”*.

DOCUMENTE CONEXE

Regulamentul privind taxonomia impune Comisiei să stabilească o **listă a activităților durabile din punct de vedere a mediului** prin definirea criteriilor

---

¹ <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/green-deal/>

tehnice de examinare pentru fiecare obiectiv de mediu. Aceste **criterii** sunt stabilite prin intermediul actelor delegate.

- **Actul delegat privind clima** [Regulamentul delegat (UE) [2021/2139](#)] cuprinde criteriile tehnice de examinare pentru activitățile economice care contribuie substanțial la realizarea obiectivelor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la schimbările climatice. Se aplică de la 1 ianuarie 2022.
- **Actul delegat privind furnizarea de informații** [Regulamentul delegat (UE) [2021/2178](#)] completează articolul 8 din Regulamentul privind taxonomia. Acesta precizează conținutul, metodologia și prezentarea informațiilor care trebuie furnizate de către întreprinderile financiare și nefinanciare cu privire la proporția activităților durabile din punctul de vedere al mediului în activitățile lor de afaceri, de investiții sau de creditare. Se aplică de la 1 ianuarie 2022.
- **Actul delegat complementar privind clima** [Regulamentul delegat (UE) [2022/1214](#)] modifică Regulamentele delegate (UE) 2021/2139 și (UE) 2021/2178, incluzând, în condiții stricte, activități specifice privind energia nucleară și pe bază de gaz pe lista activităților economice vizate de taxonomia UE. Criteriile pentru activitățile specifice din domeniul energiei nucleare și al energiei bazate pe gaz sunt armonizate cu obiectivele UE privind clima și mediul înconjurător și vor contribui la accelerarea trecerii de la combustibilii fosili solizi sau lichizi, inclusiv cărbunele, la un viitor neutru din punct de vedere climatic. Se va aplica din ianuarie 2023. Pentru informații suplimentare, se va consulta:
  - ✓ [Taxonomia UE pentru activități durabile](#) (Comisia Europeană);
  - ✓ [Finanțarea tranziției climatice](#) (Consiliul Uniunii Europene).

DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

În cadrul acestei metodologii au fost utilizate următoarele documente de referință:

- Programul Regional Nord-Est 2021-2027 (PR Nord-Est) aprobat de Comisia Europeană
- Evaluarea Strategică de Mediu pentru PR Nord-Est 2021-2027
- Evaluarea DNSH (*Do No Significant Harm*) a PR Nord-Est 2021-2027

3. PREZENTAREA CONCEPTELOR

3.1. Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice

Procesul asigurării imunizării infrastructurii la schimbările climatice se bazează pe **Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027²**.

Infrastructura este un concept larg, care include:

- clădiri, de la locuințe private până la școli sau instalații industriale, care reprezintă cel mai frecvent tip de infrastructură și baza pentru așezările umane;
- infrastructuri bazate pe natură, cum ar fi acoperișuri verzi, pereți, spații și sisteme de drenaj.
- infrastructura de rețea esențială pentru funcționarea economiei și a societății actuale, în special infrastructura energetică (de exemplu, rețele, centrale electrice, conducte), transporturile (active fixe precum drumuri, căi ferate, porturi, aeroporturi sau infrastructura de transport pe căile navigabile interioare), tehnologiile informației și comunicațiilor (de exemplu, rețele de telefonie mobilă, cabluri de date, centre de date) și apa (de exemplu, conducte de alimentare cu apă, rezervoare, instalații de tratare a apelor reziduale);
- sisteme de gestionare a deșeurilor generate de întreprinderi și gospodării (puncte de colectare, instalații de sortare și reciclare, incineratoare și depozite de deșeuri);
- alte active fizice dintr-o gamă mai largă de domenii de politică, inclusiv comunicațiile, serviciile de urgență, energia, finanțele, alimentele, administrația publică, sănătatea, educația și formarea, cercetarea, protecția civilă, transporturile și deșeurile sau apa;
- alte tipuri de infrastructură eligibile pot fi, de asemenea, prevăzute în legislația specifică fondurilor.

Este esențial să se identifice în mod clar – și, prin urmare, să se investească în – infrastructura care este pregătită pentru un viitor neutru din punct de vedere climatic și rezilient la schimbările climatice.

Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice reprezintă un proces care integrează măsurile de atenuare a schimbărilor climatice (*Neutralitate climatică*) și de adaptare (*Reziliența la schimbările climatice*) la acestea în dezvoltarea proiectelor de infrastructură și presupune parcurgerea următoarelor etape pentru fiecare dintre cei doi piloni.

I. **Atenuarea schimbărilor climatice** (Neutralitate climatică)

(a) **Etapa 1. Examinare** - Scopul acestei etape este evaluarea impactului proiectului asupra emisiilor de gaze cu efect de sera (GES) prezentat în **secțiunea 3.2.1 Examinare – Etapa 1 (atenuare)**, din *Orientările tehnice referitoare la imunizarea*

---

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.373.01.0001.01.RON&toc=OJ%3AC%3A2021%3A373%3AFULL

infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027. Dacă proiectul nu necesită o evaluare a amprentei de carbon, se va prezenta o justificare în acest sens.

(b) Etapa 2. Analiza detaliată

Dacă proiectul necesită o evaluare a amprentei de carbon, se va realiza o analiză detaliată conform **secțiunii 3.2.2. Analiză detaliată – Etapa 2 (atenuare)**, din *Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027*. Prin această analiză se va urmări reducerea emisiilor GES cât de mult posibil încă din etapa de concepere/proiectare a investiției. Evaluarea emisiilor de dioxid de carbon ar trebui să fie inclusă pe parcursul întregului ciclu de dezvoltare a proiectului și să fie utilizată ca instrument de clasificare și selectare a opțiunilor în vederea promovării variantelor și opțiunilor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și a **principiului „eficiența energetică înainte de toate”**.

Solicitantul trebuie să demonstreze, inclusiv prin măsurile de atenuare propuse, că emisiile de gaze cu efect de seră generate de proiect vor fi limitate într-un mod care să fie în concordanță cu Planul Național Integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 (aprobat prin HG nr. 1.076 din 4 octombrie 2021), și cu obiectivele UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030 și 2050.

II. Adaptarea la schimbările climatice (Reziliența la schimbările climatice)

Infrastructura este, de obicei, de lungă durată și poate fi expusă timp de mulți ani la o climă schimbătoare, cu fenomene meteorologice extreme și cu efecte climatice din ce în ce mai nefavorabile și frecvente.

Evaluarea vulnerabilității și a riscurilor climatice contribuie la identificarea riscurilor climatice semnificative. **Evaluarea reprezintă baza pentru identificarea, examinarea și punerea în aplicare a unor măsuri de adaptare specifice.** Acest lucru va contribui la reducerea riscului rezidual până la un nivel acceptabil.

Măsurile de adaptare la schimbările climatice pentru proiectele de infrastructură se concentrează pe asigurarea unui nivel adecvat de reziliență la impactul schimbărilor climatice, care include fenomenele extreme precum inundații mai intense, ruperi de nori, secetă, valuri de căldură, incendii forestiere, furtuni și alunecări de teren și uragane, precum și fenomene cu o evoluție lentă, cum ar fi creșterea preconizată a nivelului mării și modificări ale precipitațiilor medii, umidității solului și umidității aerului.

(a) Etapa 1. Examinare

În vederea analizării vulnerabilității unui proiect la schimbările climatice se va realiza o analiză detaliată conform **secțiunii 3.3.1. Examinare – Etapa 1 (adaptare)**, din *Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027*.

Această analiză reprezintă un pas important în identificarea măsurilor de adaptare adecvate care trebuie luate. Analiza este împărțită în trei etape, care cuprind:

1. *Analiza de sensibilitate*
2. *Evaluarea expunerii la riscuri*
3. *Analiza vulnerabilității*

Dacă, pe baza analizei de sensibilitate, a expunerii la riscuri și a vulnerabilității rezultă că nu există riscuri climatice potențial semnificative, se va prezenta o justificare în acest sens.

Dacă rezultă că există riscuri climatice potențial semnificative, se va trece la analiza detaliată din Etapa 2.

(b) Etapa 2. Analiza detaliată de risc

Scopul acestei analize este de a cuantifica importanța riscurilor pentru proiect în condițiile climatice actuale și viitoare.

Pentru identificarea, evaluarea, selectarea și punerea în aplicare a măsurilor de adaptare, această analiză va implica:

1. *Analiza probabilității*
2. *Analiza impactului*
3. *Evaluarea riscurilor*

În cazul în care, evaluarea riscurilor concluzionează că există riscuri climatice semnificative pentru proiect, acestea vor trebui gestionate și reduse la un nivel acceptabil.

Pentru fiecare risc semnificativ identificat, ar trebui evaluate măsuri de adaptare specifice. Măsurile preferate ar trebui apoi integrate în conceperea proiectului și/sau în funcționarea acestuia pentru a îmbunătăți reziliența la schimbările climatice.

3.2. Principiul "DE A NU PREJUDICIA SEMNIFICATIV" (DNSH)

Principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru de facilitare a investițiilor durabile (Regulamentul privind Taxonomia), care definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” pentru șase obiective de mediu, respectiv:

- i. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **atenuarea schimbărilor climatice** în cazul în care activitatea respectivă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES).
- ii. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **adaptarea la schimbările climatice** în cazul în care activitatea respectivă duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor.

iii. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine** în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine.

iv. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **economia circulară**, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului.

v. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **prevenirea și controlul poluării** în cazul în care activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol.

vi. Se consideră că o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ **protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor** în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes comunitar incluse în Siturile Natura 2000.

4. ASIGURAREA IMUNIZĂRII INFRASTRUCTURII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI IMPLEMENTAREA PRINCIPIULUI DNSH, ÎN CADRUL PROIECTELOR FINANȚATE PRIN PROGRAMUL REGIONAL NORD-EST 2021-2027

4.1 Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice

Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice este un proces continuu care trebuie integrat în toate etapele relevante și în procesele și analizele aferente. Inițiatorul proiectului (solicitantul) trebuie să realizeze procesul de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice în timpul etapelor de proiectare (studiu de fezabilitate/DALI, proiect tehnic) pentru identificarea și integrarea în proiect a măsurilor de atenuare și adaptare. Pentru a reduce sarcina administrativă, **evaluarea procesului de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice se va realiza** (cu **exceptiile** enumerate mai jos) în timpul derulării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului **efectuata de agențiile competente pentru protecția mediului**. Inițiatorul proiectului ar trebui să prevadă realizarea imunizării infrastructurii obiect al proiectului încă din faza de achiziție publică a documentației tehnico-economice. Astfel, **în caietul de sarcini aferent documentației tehnico-economice** (studiu de fezabilitate/DALI și/sau proiect tehnic) **ar trebui introdusă necesitatea ca prestatorul să aibă în vedere realizarea analizei procesului de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice** conform *Orientărilor tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027*, și să integreze măsurile rezultate din acest proces în cadrul documentației tehnico-economice. În funcție de faza în care se află proiectul, solicitantul va avea în vedere prevederile Circularei emise de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. DGEICPSC/108047/08.08.2023.

Există și **excepții**, în care evaluarea procesului de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice **nu se realizează de autoritățile de mediu**, și anume:

- a. În urma evaluării inițiale autoritatea de mediu a emis "*Clasarea Notificării*";
- b. În urma analizării memoriului de prezentare a fost emisă "*Decizia etapei de încadrare*" ca document final, iar ședința *Comitetului de Analiză Tehnică (CAT)* a avut loc în data emiterii Circularei sau anterior acesteia. În această situație memoriul de prezentare nu a fost evaluat de către autoritatea de mediu din punct de vedere al imunizării.
- c. *Raportul privind impactul asupra mediului* depus la autoritatea de mediu a fost analizat în cadrul ședinței *Comitetului de Analiză Tehnică* în data emiterii Circularei sau anterior acesteia. În această categorie se încadrează și proiectele pentru care a fost emis *Acordul de mediu* anterior datei la care a fost emisă Circulara.

Dacă proiectul pentru care se solicită finanțare prin PR Nord-Est se află în una din situațiile exceptate de mai sus, solicitantul va realiza un document prin care se va prezenta, pe scurt, analiza efectuată și justificarea propunerii de adoptare, dacă este cazul, de măsuri de atenuare și/sau adaptare, denumit **Documentația privind imunizarea la schimbările climatice**, pe care îl va atașa la documentația tehnico-economică. Acest document trebuie să respecte structura propusă în Anexa B, Secțiunea B2 din [Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027](#). Din această documentație trebuie să reiasă în mod clar **măsurile de atenuare și/sau adaptare rezultate** din procesul de imunizare, și **corelarea cu secțiunile din documentația tehnico-economică** în care acestea se regăsesc.

În cazul în care, **analiza se oprește la etapa I**, trebuie să existe **justificarea pentru neefectuarea analizei din etapa II**, pentru fiecare din cei doi piloni (atenuare și adaptare).

În situația în care **măsurile de atenuare și/sau adaptare nu se regăsesc în documentația tehnico-economică**, sau **se regăsesc doar parțial**, se va proceda la **actualizarea documentației tehnico-economice**, astfel încât toate măsurile să fie integrate în aceasta.

Solicitantul va menționa, în Cererea de finanțare – Secțiunea 3.14. Principii orizontale, *Imunizarea la schimbările climatice*, și tipul, numărul și data actului de reglementare emis de autoritatea de mediu (*Decizia etapei de încadrare ca document final / Acordul de mediu*), în vederea verificării de către AM PR Nord-Est a îndeplinirii criteriului privind imunizarea. De asemenea, va fi menționat un link pentru locația unde poate fi consultat respectivul document, pe pagina de internet a Agenției pentru Protecția Mediului, pe pagina de internet a instituției solicitante sau îl va atașa la cererea de finanțare ca anexă în etapa de contractare.

Din actul de reglementare **trebuie să rezulte data la care a avut loc ședința CAT**.

Dacă nu rezultă în mod clar că ședința CAT a avut loc înainte sau după emiterea circularei (data de 08.08.2023), solicitantul trebuie să prezinte, în etapa de contractare:

- un **document emis sau înregistrat de APM** (de ex. *solicitare clarificări, notificare înregistrată, memoriu înregistrat, raport înregistrat, etc.*), din care să rezulte că ședința CAT a avut loc după data emiterii circularei, sau
- **Documentația privind imunizarea la schimbările climatice**, fapt care confirmă că ședința CAT a avut loc până la data emiterii circularei, (inclusiv data emiterii acesteia).

4.2 Principiul DNSH

Evaluarea principiului DNSH în programele finanțate din Politica de Coeziune se face în mod distinct față de abordarea propusă în planurile finanțate prin Mecanismul de redresare și reziliență (MRR). În cazul Politicii de Coeziune, conform Regulamentului 1060/2021 fiecare stat membru trebuie să stabilească o țintă privind contribuția în domeniul climei atunci când își depune Acordul de parteneriat.

Conform Acordului de Parteneriat privind fondurile europene pentru perioada de programare 2021-2027, între România și Comisia Europeană, programele finanțate prin Politica de Coeziune au făcut obiectul Directivei SEA, astfel încât pentru acestea au fost realizate: o evaluare strategică de mediu și o evaluare DNSH la nivelul acțiunilor prevăzute în cadrul acestor programe. Analiza DNSH pentru PR Nord-Est a fost anexată programului.

Având în vedere că PR Nord-Est este finanțat din Politica de Coeziune, pentru a se asigura că acest program sprijină intervenții care nu prejudiciază în mod semnificativ cele șase obiective de mediu, **în faza de programare, Autoritatea de Management a pregătit documentul specific de evaluare a principiului DNSH în care a demonstrat că investițiile propuse nu provoacă prejudicii semnificative celor șase obiective de mediu.** În acest sens, în cazul „intervențiilor riscante” care ar putea cauza prejudicii oricăruia dintre cele șase principii de mediu ale principiului DNSH (de ex. drumuri județene), Autoritatea de Management a introdus în documentul de evaluare DNSH măsurile de atenuare care vor trebui puse în aplicare pentru compensarea acestor prejudicii.

În **faza de implementare a programelor**, Regulamentul (UE) 2021/1060 (RDC) **nu prevede evaluarea conformității cu principiul DNSH a fiecărei operațiuni/proiect**, intervențiile fiind deja evaluate în raport cu principiul DNSH în documentul de evaluare DNSH anexat programului. Cu toate acestea, **autoritățile de management sunt responsabile pentru implementarea principiului DNSH pe toată perioada de programare și de implementare a programului.** Acest lucru este deosebit de relevant pentru acele „intervenții riscante” care ar putea cauza prejudicii oricăruia dintre cele șase obiective de mediu ale principiului DNSH. În acest context, conform Regulamentului RDC la articolul. 73 alineatul (1) se prevede că, *„Pentru selectarea operațiunilor, autoritatea de management stabilește și aplică criteriile și procedurile care sunt nediscriminatorii, transparente, asigură accesibilitatea persoanelor cu dizabilități, asigură egalitatea de gen și ține seama de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, principiul*

dezvoltării durabile și politica Uniunii în materie de mediu, în conformitate cu articolul 11 și articolul 191 alineatul (1) din TFUE”, iar la alineatul (2) literele (c) și (g) se prevede că, la selectarea operațiunilor, autoritățile de management „se asigură că operațiunile selectate prezintă cel mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor” și „se asigură că operațiunile selectate intră în domeniul de aplicare al fondului în cauză și sunt atribuite unui tip de intervenție”, respectiv, printre alte responsabilități.

De asemenea, conform notei explicative a Comisiei EGESIF_21-0025-00 27/09/2021, „Pentru respectarea prevederilor art. 9 din RDC, respectiv faptul că obiectivele Fondurilor vor fi urmărite în conformitate cu principiul DNSH, Statele Membre sunt responsabile cu implementarea acestui principiu pe toată perioada de programare. Nu este impusă nici o obligație în Regulamentele Politicii de Coeziune care să solicite o evaluare a conformității fiecărei operațiuni în parte cu principiul DNSH în sine, ci mai degrabă ca operațiunile respective să se încadreze în tipurile de acțiuni din cadrul programelor care au fost evaluate ca fiind conforme principiului DNSH” (“To respect the provisions of Article 9 CPR, namely that the objectives of the Funds shall be pursued in line with the DNSH principle, Member States are responsible for the implementation of this principle throughout the programming period. No obligation is laid down in the cohesion policy Regulations requiring a case by case assessment of compliance of each operation with the DNSH principle per se, but rather that operations fall within the types of actions which have been assessed as DNSH compliant within the programmes”). În practică, operațiunile trebuie să se încadreze în definiția tipurilor de intervenții, care au fost deja evaluate în raport cu principiul DNSH.

În acest context, **Autoritatea de Management trebuie să încorporeze principiul DNSH în criteriile de eligibilitate sau selecție**, acolo unde este necesar, **reflectând elementele utilizate pentru definirea intervențiilor programului și pentru justificarea conformității acestora cu cele șase obiective de mediu.**

Tipurile de acțiuni propuse în cadrul proiectelor nu prejudiciază în mod semnificativ mediul, cu condiția ca, în implementarea acestora, solicitanții de finanțare să respecte condițiile și recomandările specifice menționate în Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) și în Evaluarea DNSH la nivelul PR Nord-Est 2021-2027.

5. APLICAREA PRINCIPIULUI DNSH, INCLUSIV ASIGURAREA IMUNIZĂRII INFRASTRUCTURII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ÎN ETAPELE DE EVALUARE ȘI SELECȚIE, RESPECTIV CONTRACTARE A PROIECTELOR

În pregătirea proiectelor de investiții pentru infrastructurile cu o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani, solicitanții vor demonstra imunizarea infrastructurii la schimbările climatice urmând îndrumările stipulate în **Secțiunea 3.1**. Solicitanții vor prezenta în secțiunea dedicată din cererea de finanțare măsurile de atenuare și adaptare la schimbările climatice rezultate din analiză.

Evaluarea principiului DNSH și a modului în care cele șase obiective de mediu sunt respectate de proiectele depuse și finanțate prin PR Nord-Est nu va presupune o analiză detaliată la nivelul fiecărui proiect, ci se va efectua de către AM PR Nord-Est 2021-2027, prin **impunerea unor criterii de eligibilitate sau selecție**, precum și criteriile care să impună respectarea legislației naționale și europene de mediu

relevante, **de la caz la caz, acolo unde prin Evaluarea DNSH la nivelul PR Nord-Est 2021-2027, a fost considerată necesară o analiză de fond.**

Având în vedere faptul că primele două obiective de mediu ale analizei DNSH, respectiv atenuarea și adaptarea la schimbările climatice constituie cei doi piloni ai procesului de imunizare la schimbările climatice, așa cum este descris în Comunicarea Comisiei privind *Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027*, condițiile generale și specifice rezultate din analiza imunizării infrastructurii la schimbările climatice sunt acoperitoare inclusiv pentru respectarea principiului DNSH pentru aceste obiective.

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea proiectelor, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe întreaga durată de implementare, **solicitanții de finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv având în vedere modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidurilor de finanțare.**

Solicitantul are obligația de a respecta prevederile Legii nr. 292/2018³ privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și ale Ordinului nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului. În urma parcurgerii procedurii de reglementare solicitantul va obține **actul de reglementare pentru proiectul ce va fi depus** (*Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării*). Solicitantul trebuie să depună unul din cele două documente până la termenul indicat în ghidul specific. **Pentru proiectele ce prevăd lucrări de construcții care se supun autorizării**, se va considera ca fiind suficientă prezentarea **Autorizației de Construire** deoarece pentru emiterea acesteia a fost necesară obținerea în prealabil și a documentului emis de autoritatea competentă de mediu.

Trei din cele 6 obiective de mediu, (*„Utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine”, „Prevenirea și controlul poluării” și „Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor”*) **se vor evalua în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere a protecției mediului** în conformitate cu Legea nr 292/2018. Concluziile care stau la baza deciziilor autorității de mediu cât și măsurile se regăsesc în actul de reglementare (*Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării*).

În ce privește obiectivele de mediu „Atenuarea schimbărilor climatice”, „Adaptarea la schimbările climatice” și „Tranziția către o economie circulară”, acestea sunt doar parțial acoperite de documentul emis de Agenția pentru Protecția Mediului, în urma evaluării impactului proiectului asupra mediului. Prin urmare, acolo unde este cazul, se va introduce un criteriu de eligibilitate sau de selecție pentru aceste obiective de mediu.

---

³ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/208590>

Prezenta metodologie este dezvoltată pentru a fi utilizată de către solicitanții de finanțare în cadrul PR Nord-Est 2021-2027 și nu reprezintă un cadru legal.

6. CERINȚELE PENTRU VERIFICAREA IMUNIZĂRII INFRASTRUCTURII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI RESPECTĂRII PRINCIPIULUI DNSH

Cerințele pentru verificarea imunizării infrastructurii la schimbările climatice și respectării principiului DNSH pentru fiecare obiectiv de mediu la nivelul fiecărei priorități de investiție din PR Nord-Est 2021-2027 sunt prezentate în anexe după cum urmează:

PRIORITATEA 1. NORD-EST – O REGIUNE MAI COMPETITIVĂ, MAI INOVATIVĂ	
RSO 1.1 Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	
Anexa 1	Operațiunea 1. Sprijinirea cu instrumente financiare a întreprinderilor cu capitalizare medie și întreprinderilor mici cu capitalizare medie, care efectuează activități CDI și investiții necesare pentru activitatea CDI, pentru a dezvolta și experimenta soluții de specializare inteligentă, cu TRL ridicat
Anexa 2	Operațiunea 2. Activități CDI în colaborare cu IMM și investiții în organizațiile CDI publice și universități, orientate spre nevoile identificate în procesul de descoperire antreprenorială regional
Anexa 3	Operațiunea 3. Sprijin pentru dezvoltarea capacitații de inovare a IMM prin: 3.1 Proiecte de CDI și investiții în IMM, necesare pentru dezvoltarea de produse și procese inovative; 3.2 Proiecte pentru transferul de cunoaștere de la organizații CDI&TT către IMM (vouchere de inovare); 3.3 Proiecte demonstrative ale IMM „ <i>proof-of-concept</i> ”
Anexa 4	Operațiunea 3. Sprijin pentru dezvoltarea capacitații de inovare a IMM prin: 3.4 Finanțarea proiectelor cu promotori privați din Regiunea Nord-Est, care primesc marca <i>Seal of Excellence</i> ; 3.5 Dezvoltarea inovativa a clusterelor
RSO 1.3 Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMMurilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)	
Anexa 5	Operațiunea 1: Investiții pentru modernizarea microîntreprinderilor; Operațiunea 2: Investiții pentru creșterea durabilă a IMM; Operațiunea 3: Instrumente financiare pentru IMM; Operațiunea 5: Investiții pentru implementarea soluțiilor de specializare inteligentă
Anexa 6	Operațiunea 4: Proiecte ale start-up și spin-off pentru dezvoltarea, validarea și lansarea pe piață a unui produs minim viabil (MVP)
RSO 1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	
Anexa 7	Operațiunea 1: Dezvoltarea de competențe pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat în rândul angajaților IMM din regiune; Operațiunea 2: Program de suport pentru valorizarea rezultatelor cercetării – RVP 3.0; Operațiunea 3: Creșterea capacitații AMPOR, beneficiarilor și potențialilor beneficiari de finanțare, prin acțiuni care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectelor, sunt în domeniile de interes acoperite și strâns

	legate de obiectivele specifice OS a(i) și OS a(iii) și sunt complementare celor promovate prin OS a(iv) intervențiile 1 și 2, respectiv prin Prioritatea 8.
PRIORITATEA 2. NORD-EST – O REGIUNE MAI DIGITALIZATĂ	
RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR)	
Anexa 8	Operațiunea 1. Transformarea digitala a IMM-urilor orientată către creșterea intensității digitale; Operațiunea 2. Dezvoltarea de servicii publice digitale noi, orientate integrat către mediul privat, cetățeni și comunitatea locală
PRIORITATEA 3. NORD-EST – O REGIUNE DURABILĂ, MAI PRIETENOASĂ CU MEDIUL	
RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (FEDR)	
Anexa 9	Operațiunea 1. Investiții în clădirile rezidențiale multifamiliale în vederea creșterii eficienței energetice (...); Operațiunea 2. Investiții în clădirile publice în vederea creșterii eficienței energetice (...)
RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	
Anexa 10	Operațiunea 1. Crearea, amenajarea, modernizarea și extinderea de spații verzi, amenajarea și modernizarea de păduri-parc (...)
PRIORITATEA 4. NORD-EST – O REGIUNE CU O MOBILITATE URBANĂ MAI DURABILĂ	
RSO2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon (FEDR)	
Anexa 11	Operațiunea 1. Implementarea mobilității urbane durabile prin crearea, dezvoltarea transportului public în comun nepoluant (...); Operațiunea 2. Implementarea mobilității urbane durabile prin crearea, dezvoltarea de moduri alternative de transport nepoluat (...)
PRIORITATEA 5. NORD-EST – O REGIUNE MAI ACCESIBILĂ	
RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere (FEDR)	
Anexa 12	Operațiunea 1. Îmbunătățirea conectivității legăturilor rutiere secundare către rețeaua rutiera și nodurile TEN-T prin modernizare de drumuri județene, construire de noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres; Operațiunea 2. Dezvoltarea de soluții pentru descongestionarea/fluidizarea traficului prin crearea de variante ocolitoare pentru municipii/orașe, creare/modernizare pasaje, noduri rutiere, etc.; Operațiunea 3. Acțiuni de creștere a siguranței rutiere (...); Operațiunea 4. Acțiuni de asigurare a durabilității investiției (...); Operațiunea 5. Acțiuni de digitalizare pentru asigurarea/creșterea siguranței rutiere (...)
PRIORITATEA 6. NORD-EST – O REGIUNE EDUCATĂ	

RSO4.2. Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	
Anexa 13	Operațiunea 1. Dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământul timpuriu (ante preșcolar și preșcolar), primar, gimnazial, liceal filiera teoretică, vocațională, tehnologică, învățământul profesional, inclusiv dual, învățământ universitar (...)
PRIORITATEA 7. NORD-EST – O REGIUNE MAI ATRACTIVĂ	
RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane (FEDR)	
Anexa 14	Operațiunea 1. (Re)amenajarea/reabilitarea/modernizarea/ extinderea de spații publice, din centre (istorice), cartiere (...); Operațiunea 2. Restaurarea/ consolidarea/protecția/conservarea/ dotarea/digitalizarea patrimoniului cultural (...)
PRIORITATEA 8. ASISTENȚA TEHNICĂ	
Anexa 15	Operațiuni dedicate construcției și dezvoltării capacității administrative a AM, potențialilor beneficiari și beneficiari (...); Operațiuni dedicate construcției și dezvoltării capacității administrative a partenerilor locali și regionali implicați în implementarea, monitorizarea și evaluarea PR (...).